EIROPAS PARLAMENTS

2004 *2009*

Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja

2008/0140(CNS)

22.1.2009

ATZINUMS

Sniegusi Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejai

par priekšlikumu Padomes direktīvai par vienlīdzīgas attieksmes principa īstenošanu neatkarīgi no reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas
(COM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS))

Atzinumu sagatavoja: *Elizabeth Lynne*

(*) Komiteju iesaistīšanas procedūra — Reglamenta 47. pants

PA_Legam

ĪSS PAMATOJUMS

Eiropas Parlaments 2008. gada maijā pieņēma šā atzinuma sagatavotājas ziņojumu par panākto attīstību iespēju vienlīdzības un nediskriminācijas jomā ES (Direktīvas 2000/43/EK un Direktīvas 2000/78/EK transponēšana). Minētajā ziņojumā Parlaments atgādināja Komisijai par tās saistībām pieņemt visaptverošu pretdiskriminācijas direktīvu, lai nodarbinātības jomā izskaustu diskrimināciju invaliditātes, vecuma, reliģijas vai pārliecības un dzimumorientācijas dēļ, tādējādi atbilstīgi EK līguma 13. pantam papildinot pretdiskriminācijas tiesību aktu paketi, kā paredzēts Komisijas 2008. gada darba programmā. Ar diskrimināciju rases un dzimuma dēļ saistītie jautājumi jau ir ietverti direktīvās par rases un dzimuma dēļ īstenotas diskriminācijas novēršanu, un šā ziņojuma mērķis ir šo direktīvu saskaņot ar jau pieņemtajām pretdiskriminācijas direktīvām.

Daudzi Eiropas Komisijas ierosinātie jautājumi ietilpst Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas kompetencē, savukārt atsevišķi jautājumi ietilpst gan Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas, gan Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas kompetencē.

Nodarbinātības un sociālo lietu komitejai ir ekskluzīva kompetence sociālās aizsardzības, tostarp sociālās drošības, veselības aprūpes un sociālo atvieglojumu jomā.

Kopīgās kompetences jomas ir atteikums nodrošināt pienācīgus apstākļus personām ar spēju traucējumiem, sabiedriskas nozīmes preču un pakalpojumu, tostarp mājokļa, pieejamība un saņemšana, finanšu pakalpojumu sniegšanas jomā īstenota diskriminācija vecuma un invaliditātes dēļ, attieksmes atšķirības vecuma dēļ, kā arī vienlīdzīga attieksme pret personām ar spēju traucējumiem un dialogs ar attiecīgajām ieinteresētajām pusēm.

Direktīvas priekšlikuma pamatā ir Direktīva 2000/43/EK, Direktīva 2000/78/EK un Direktīva 2004/113/EK[1], kas nozīmē, ka šis priekšlikums ir saskaņā ar Eiropas Savienības horizontālajiem mērķiem, jo īpaši ar Lisabonas stratēģiju izaugsmei un nodarbinātībai un ES sociālās aizsardzības un sociālās integrācijas procesa mērķiem. Priekšlikumā ir ietverti spēkā esošajās direktīvās izmantoti jēdzieni, kas ir zināmi sabiedrībai.

GROZĪJUMI

Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteju savā ziņojumā iekļaut šādus grozījumus:

Grozījums Nr. 1

Direktīvas priekšlikums
2.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(2a) Iesniegtā direktīva ir veids, kā Eiropas Kopiena pilda saistības, kas noteiktas ANO Konvencijā par personu ar invaliditāti tiesībām, un direktīvas teksts ir jāformulē, ņemot vērā šo aspektu.

Pamatojums

Šā apsvēruma mērķis ir skaidri parādīt saikni starp saistībām, ko ES apņēmusies pildīt saskaņā ar ANO Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām, un iesniegto direktīvas priekšlikumu.

Grozījums Nr. 2

Direktīvas priekšlikums
2.b apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(2b) Saskaņā ar 5. pantu deklarācijā, ko pieņēma, noslēdzot 2002. gadā Madridē rīkoto ANO Pasaules konferenci par novecošanu, tika pieņemts lēmums nežēlot pūles jebkādas diskriminācijas, tostarp diskriminācijas vecuma dēļ, izskaušanai, lai atzītu, ka arī vecāka gadagājuma cilvēkiem ir tiesības uz pilnvērtīgu, veselīgu un drošu dzīvi un aktīvu dalību ekonomikas, sociālajās, kultūras un politiskajās norisēs, un lai pret vecāka gadagājuma cilvēkiem izturētos ar lielāku cieņu un pilnībā novērstu to, ka šos cilvēkus atstāj novārtā, ļaunprātīgi izmanto vai pakļauj vardarbībai.

Pamatojums

Šā apsvēruma mērķis ir nostiprināt ANO Deklarāciju par visu veidu diskriminācijas, tostarp diskriminācijas vecuma dēļ, izskaušanu.

Grozījums Nr. 3

Direktīvas priekšlikums
4. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(4) Lai gan Eiropas gads personām ar invaliditāti (2003. gads), Eiropas gads par vienlīdzīgām iespējām visiem (2007. gads) un Eiropas starpkultūru dialoga gads (2008. gads) apliecināja, ka joprojām ir vērojama diskriminācija, taču tika uzsvērtas arī daudzveidības priekšrocības.	(4) Lai gan Eiropas gads personām ar invaliditāti (2003. gads), Eiropas gads par vienlīdzīgām iespējām visiem (2007. gads) un Eiropas starpkultūru dialoga gads (2008. gads) apliecināja, ka joprojām ir vērojama diskriminācija, ***tostarp daudzkārtēja diskriminācija,*** taču tika uzsvērtas arī daudzveidības priekšrocības.

Grozījums Nr. 4

Direktīvas priekšlikums
9. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(9) Tāpēc tiesību aktos jāaizliedz diskriminācija reliģijas vai pārliecības, vecuma, invaliditātes un dzimumorientācijas dēļ virknē jomu ārpus darba tirgus, tostarp sociālajā aizsardzībā, izglītībā un piekļuvē precēm un pakalpojumiem un preču piegādē un pakalpojumu sniegšanā, ieskaitot mājokli. Tajos jāparedz pasākumi, lai nodrošinātu personām ar invaliditāti vienlīdzīgu piekļuvi ietvertajām jomām.	(9) Tāpēc tiesību aktos jāaizliedz diskriminācija reliģijas vai pārliecības, vecuma, invaliditātes un dzimumorientācijas ***vai vairāku iemeslu*** dēļ virknē jomu ārpus darba tirgus, tostarp sociālajā aizsardzībā, izglītībā un piekļuvē precēm un pakalpojumiem un preču piegādē un pakalpojumu sniegšanā, ieskaitot mājokli. Tajos jāparedz pasākumi, lai nodrošinātu personām ar invaliditāti vienlīdzīgu piekļuvi ietvertajām jomām.

Pamatojums

Apsvērums līdzinās turpmāk tekstā ierosinātajam grozījumam par daudzkārtēju diskrimināciju.

Grozījums Nr. 5

Direktīvas priekšlikums
9.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(9a) Personas ar invaliditāti ir personas, kuras ilgstoši cieš no fiziskiem, garīgiem, intelektuāliem vai maņu orgānu darbības traucējumiem, kas mijiedarbībā ar situatīviem vai vides šķēršļiem var apgrūtināt minēto personu pilnvērtīgu un efektīvu līdzdalību sabiedrības dzīvē vienlīdzīgi ar citiem.

Grozījums Nr. 6

Direktīvas priekšlikums
9.b apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(9b) Efektīvu nediskriminējošu piekļuvi var nodrošināt dažādi, tostarp piemērojot principu „pieejams visiem" un atvieglojot invalīdiem palīglīdzekļu, tostarp pārvietošanās un piekļuves palīdzības, piemēram, sertificētu pavadoņsuņu vai suņu-palīgu, izmantošanu.

Grozījums Nr. 7

Direktīvas priekšlikums
9.c apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(9c) Personas ar invaliditāti bieži saskaras ar diskrimināciju, kas izpaužas kā sabiedriskā transporta nepieejamība un aizšķērsota vide, kā arī saziņas un informācijas nepieejamība. Dalībvalstīm ir jāveic pasākumi, lai nodrošinātu pieejamību minētajās jomās, tādējādi īstenojot vienlīdzīgas attieksmes principu.

Grozījums Nr. 8

Direktīvas priekšlikums
9.d apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(9d) Efektīva, nediskriminējoša piekļuve ietver to, ka tiek apzināti un novērsti situatīvi un vides šķēršļi un barjeras un tiek novērsta tādu jaunu šķēršļu un barjeru rašanās, kas apgrūtina personu ar invaliditāti piekļuvi sabiedriskas nozīmes precēm, pakalpojumiem un objektiem neatkarīgi no šķēršļa, barjeras vai invaliditātes veida. Atbilstīgi šīs direktīvas noteikumiem un neatkarīgi no minēto šķēršļu un barjeru likvidēšanai izvēlētajiem pasākumiem personu ar invaliditāti piekļuve, kur vien tas iespējams, ir jānodrošina saskaņā ar tiem pašiem nosacījumiem, kādus piemēro personu bez invaliditātes piekļuvei. Ja piekļuvi nav iespējams nodrošināt saskaņā ar tiem pašiem nosacījumiem, kādus piemēro personu bez invaliditātes piekļuvei, un atbilstīgi šīs direktīvas noteikumiem, piekļuve ir jānodrošina, piemērojot iedarbīgus alternatīvus līdzekļus.

Grozījums Nr. 9

Direktīvas priekšlikums
12. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(12) Ar diskrimināciju saprot tiešu un netiešu diskrimināciju, uzmākšanos, rīkojumu diskriminēt un atteikšanos veikt pienācīgus pasākumus.	(12) Ar diskrimināciju saprot tiešu un netiešu diskrimināciju, ***daudzkārtēju diskrimināciju,*** uzmākšanos, rīkojumu diskriminēt un atteikšanos veikt pienācīgus pasākumus.

Grozījums Nr. 10

Direktīvas priekšlikums
12.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(12a) Diskriminācijas iemesls var būt personas piederība konkrētai reliģijai vai personas pārliecība, invaliditāte, vecums vai dzimumorientācija, vai minēto iemeslu kombinācija, kā arī iemesls var būt pieņēmums par personas piederību kādai konkrētai reliģijai vai pieņēmums par kādu konkrētu personas pārliecību, invaliditāti, konkrētu vecumu vai dzimumorientāciju, vai arī pieņēmums par saistību ar kādu personu, kura pieder konkrētai reliģijai vai kurai ir kāda konkrēta pārliecība, invaliditāte, vecums vai dzimumorientācija.

Grozījums Nr. 11

Direktīvas priekšlikums
13. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(13) Īstenojot vienlīdzīgas attieksmes principu ***neatkarīgi no reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas***, saskaņā ar EK līguma 3. panta 2. punktu Kopienai jātiecas likvidēt nevienlīdzību un jāveicina ***vīriešu un sieviešu*** līdztiesība, ***jo īpaši tāpēc, ka sievietes bieži kļūst par daudzkārtējas diskriminācijas upuriem***.	(13) ***Tā kā diskriminācija var notikt vairāku iemeslu dēļ, Kopienai,*** īstenojot vienlīdzīgas attieksmes principu saskaņā ar EK līguma 3. panta 2. punktu, jātiecas likvidēt nevienlīdzību ***dzimuma, rases vai etniskās piederības, invaliditātes, dzimumorientācijas, reliģijas vai pārliecības, kā arī vecuma vai vairāku šo iemeslu dēļ*** un jāveicina līdztiesība ***neatkarīgi no tā, kuras pazīmes saistībā ar dzimumu, rasi vai etnisko piederību, invaliditāti, dzimumorientāciju, reliģiju vai pārliecību, vai vecumu cilvēkam piemīt. Īstenojot iesniegtās direktīvas noteikumus, dalībvalstīm ir jāpievērš uzmanība problēmai, kas saistīta ar daudzkārtēju diskrimināciju***.

Pamatojums

Lai iekļautu visus 13. pantā minētos iemeslus, papildina pašreizējo 13. apsvērumu, kurā runa ir par sieviešu daudzkārtēju diskrimināciju.

Grozījums Nr. 12

Direktīvas priekšlikums
15. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(15) Apdrošināšanas, banku un citu finanšu pakalpojumu sniegšanā tiek izmantoti aktuārie faktori un riska faktori saistībā ar invaliditāti un vecumu. ***Tos nedrīkst uzskatīt par diskriminējošiem, ja tiek pierādīts, ka šie faktori ir galvenie riska novērtēšanas faktori.***	(15) Apdrošināšanas, banku un citu finanšu pakalpojumu sniegšanā tiek izmantoti aktuārie faktori un riska faktori saistībā ar invaliditāti un vecumu. ***Šiem faktoriem ir jāatspoguļo pozitīvās pārmaiņas attiecībā uz vidējo mūža ilgumu un aktīvu novecošanu, kā arī mobilitātes un piekļuves uzlabojumi invalīdiem, un tie nedrīkst būt vispārēji diskriminējoši minēto iemeslu dēļ. Pakalpojuma sniedzēja riska novērtējumā, ņemot vērā aktuālus, precīzus, regulāri atjauninātus un publicētus statistikas un aktuāros datus, ir pārliecinoši jāpamato ievērojami lielāka riska esamība.***

Pamatojums

Šā grozījuma mērķis ir mazināt diskrimināciju saistībā ar finanšu pakalpojumu pieejamību, nodrošinot, ka visi dati, ko ņem vērā attiecīgā lēmuma gadījumā, ir pārredzami, noteicoši un aktuāli, un no pakalpojumu sniedzējiem prasot objektīvu attieksmi šāda lēmuma pieņemšanā.

Grozījums Nr. 13

Direktīvas priekšlikums
19. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(19) Eiropas Savienība Amsterdamas līgumam pievienotā Nobeiguma akta 11. deklarācijā par baznīcu un nekonfesionālu organizāciju statusu ir skaidri atzinusi, ka tā ciena un neskar to	(19) Eiropas Savienība Amsterdamas līgumam pievienotā Nobeiguma akta 11. deklarācijā par baznīcu un nekonfesionālu organizāciju statusu ir skaidri atzinusi, ka tā ciena un neskar to

statusu, kas baznīcām un reliģiskām apvienībām vai kopienām dalībvalstīs piešķirts saskaņā ar valstu tiesību aktiem, un ka tā līdzīgi ciena filozofisku un nekonfesionālu organizāciju statusu. Lai nodrošinātu pilnīgu vienlīdzību praksē, svarīgi ir pasākumi, kas ļauj personām ar invaliditāti efektīvi un nediskriminējoši piekļūt jomām, uz ko attiecas šī direktīva. Turklāt dažos gadījumos var būt vajadzīgi atsevišķi pienācīgi pasākumi, lai nodrošinātu ***šādu*** piekļuvi. Nekādā gadījumā nav vajadzīgi pasākumi, kas radītu nesamērīgu slogu. Lai novērtētu, vai slogs ir nesamērīgs, jāņem vērā ***virkne faktoru, tostarp organizācijas lielums, resursi un veids***. Pienācīgu pasākumu princips un nesamērīgs slogs ir noteikts Direktīvā 2000/78/EK un ANO Konvencijā par personu ar invaliditāti tiesībām.	statusu, kas baznīcām un reliģiskām apvienībām vai kopienām dalībvalstīs piešķirts saskaņā ar valstu tiesību aktiem, un ka tā līdzīgi ciena filozofisku un nekonfesionālu organizāciju statusu. Lai nodrošinātu pilnīgu vienlīdzību praksē, svarīgi ir pasākumi, kas ļauj personām ar invaliditāti efektīvi un nediskriminējoši piekļūt jomām, uz ko attiecas šī direktīva. Turklāt dažos gadījumos var būt vajadzīgi atsevišķi pienācīgi pasākumi, lai nodrošinātu piekļuvi. Nekādā gadījumā nav vajadzīgi pasākumi, kas radītu nesamērīgu slogu. Lai novērtētu, vai slogs ir nesamērīgs, jāņem vērā ***tas, vai attiecīgais pasākums nav neizpildāms vai arī tas ir nedrošs un to nav iespējams padarīt izpildāmu un drošu, veicot pienācīgus noteikumu, politikas vai prakses pielāgojumus vai likvidējot arhitektoniskus, saziņas vai transporta šķēršļus, vai nodrošinot palīglīdzekļus vai palīgpakalpojumus***. ***Lai nodrošinātu pienācīgus apstākļus, nav jāveic ievērojamas tādu ēku konstrukcijas izmaiņas, kuras īpaši aizsargā valsts noteikumi, pamatojoties uz šo ēku vēsturisko, kultūras vai arhitektonisko vērtību.*** Pienācīgu pasākumu princips un nesamērīgs slogs ir noteikts Direktīvā 2000/78/EK un ANO Konvencijā par personu ar invaliditāti tiesībām.

Grozījums Nr. 14

Direktīvas priekšlikums
2. pants – 5. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
5. Ja konkrētā gadījumā attiecībā uz personām ar invaliditāti atsakās veikt pienācīgus pasākumus saskaņā ar šīs direktīvas 4. panta 1. punkta b) apakšpunktu, uzskata, ka tā ir diskriminācija 1. punkta nozīmē.	5. Ja konkrētā gadījumā attiecībā uz personām ar invaliditāti ***vai maziem bērniem, vai personām, kuras ir saistītas ar personām ar invaliditāti un kurām ir vajadzīgi konkrēti apstākļi, lai tās varētu sniegt palīdzību personai ar invaliditāti,*** atsakās veikt pienācīgus pasākumus

	saskaņā ar šīs direktīvas 4. panta 1. punkta b) apakšpunktu, uzskata, ka tā ir diskriminācija 1. punkta nozīmē.

Pamatojums

Paplašina minēto pienākumu, iekļaujot norādi par bērniem.

Grozījums Nr. 15

Direktīvas priekšlikums
2. pants - 5.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	5.a Ir diskriminējoši, ja sociālās palīdzības un maksājumu pieejamībai darba nespējas vai slimības gadījumā nosaka vecuma ierobežojumu.

Pamatojums

Ir diskriminējoši, ja sociālos pabalstus, piemēram, maksājumus par uzturēšanos slimnīcā un invaliditātes pensijas, piešķir atbilstīgi noteiktam vecumam.

Grozījums Nr. 16

Direktīvas priekšlikums
2. pants – 6. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
6. Neskarot 2. punktu, dalībvalstis var noteikt, ka atšķirīga attieksme vecuma dēļ nav diskriminācija, ja valsts tiesību aktu kontekstā tā ir attaisnojama, pamatojoties uz likumīgu mērķi, un līdzekļi šā mērķa sasniegšanai ir atbilstoši un vajadzīgi. ***Jo īpaši ar šo direktīvu neizslēdz*** konkrēta vecuma noteikšanu saistībā ar piekļuvi sociālajiem pabalstiem, izglītībai ***un dažām precēm un pakalpojumiem***.	6. Neskarot 2. punktu, dalībvalstis var noteikt, ka atšķirīga attieksme vecuma dēļ nav diskriminācija, ja valsts tiesību aktu kontekstā tā ir ***objektīvi un pamatoti*** attaisnojama, pamatojoties uz likumīgu mērķi, un līdzekļi šā mērķa sasniegšanai ir ***samērīgi*** un vajadzīgi. ***Šāda atšķirīga attieksme*** neizslēdz ***pasākumus, kuru mērķis ir aizsargāt bērnu tiesības, vai*** konkrēta vecuma noteikšanu saistībā ar ***tiesībām saņemt piemaksas,*** piekļuvi sociālajiem pabalstiem, ***finanšu pakalpojumiem un*** izglītībai***, izņemot pabalstus vai sociālo palīdzību slimības***

vai darba nespējas gadījumā.

Grozījums Nr. 17

Direktīvas priekšlikums
2. pants – 7. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
7. Neskarot 2. punktu, dalībvalstis***, sniedzot finanšu pakalpojumus,*** var atļaut ***samērīgas*** attieksmes atšķirības, ja, izmantojot attiecīgus un precīzus aktuāros datus vai statistikas datus, jāņem vērā vecums vai invaliditāte kā riska novērtēšanas ***galvenais*** faktors.	7. Neskarot 2. punktu, ***apdrošināšanas, banku un citu finanšu pakalpojumu sniegšanā ir pienācīgi jāņem vērā vidējā mūža ilguma palielināšanās un aktīva novecošana, kā arī mobilitātes un pieejamības uzlabojumi invalīdiem, un*** dalībvalstis var atļaut attieksmes atšķirības, ja, izmantojot attiecīgus un precīzus aktuāros datus vai statistikas datus, jāņem vērā vecums vai invaliditāte kā riska novērtēšanas ***noteicošais*** faktors. ***Pakalpojumu sniedzējam jāvar pierādīt ievērojami augstāka riska esību un nodrošināt, ka attieksmes atšķirības ir objektīvi un pamatoti attaisnojamas, pamatojoties uz likumīgu mērķi, un līdzekļi šā mērķa sasniegšanai ir atbilstoši un vajadzīgi***. ***Attiecīgās dalībvalstis nodrošina, ka visi riska novērtējumā izmantotie dati ir nesen apkopoti, atbilstīgi, regulāri atjaunināti un publiskoti. Attiecīgās dalībvalstis informē Komisiju un nodrošina, ka tiek apkopoti, publicēti un regulāri atjaunināti precīzi dati par vecuma vai invaliditātes kā noteicošā aktuārā faktora izmantošanu. Pēc pieciem gadiem kopš šīs direktīvas transponēšanas brīža dalībvalstis pārskata lēmumu.***

Grozījums Nr. 18

Direktīvas priekšlikums
3. pants – d apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
d) piekļuvi sabiedrībai pieejamām precēm un citiem pakalpojumiem, tostarp mājokļiem, un preču piegādei un citu pakalpojumu sniegšanai. ***Šā punkta d) apakšpunkts attiecas uz indivīdiem, vienīgi ciktāl tie veic profesionālu vai komerciālu darbību.***	d) piekļuvi sabiedrībai pieejamām precēm un pakalpojumiem, tostarp mājokļiem ***un transportam***, un šo preču piegādi un pakalpojumu sniegšanu.

Pamatojums

Precizējums, lai norādītu, ka direktīvas darbības jomā ietilpst arī transports.

Grozījums Nr. 19

Direktīvas priekšlikums
4. pants – 1. punkts – ievaddaļa

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
1. Lai garantētu atbilstību vienlīdzīgas attieksmes principam attiecībā uz personām ar invaliditāti,	1. Lai garantētu atbilstību vienlīdzīgas attieksmes principam attiecībā uz personām ar invaliditāti, ***jēdzienu „invaliditāte" izprotot atbilstoši ANO Konvencijā par personu ar invaliditāti tiesībām sniegtajai definīcijai un attiecinot to arī uz personām, kas slimo ar hroniskām slimībām***,

Grozījums Nr. 20

Direktīvas priekšlikums
4. pants - 1. punkts - a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
a) jau iepriekš paredz tādus pasākumus, tostarp pienācīgus grozījumus vai pielāgojumus, kas vajadzīgi, lai personām ar invaliditāti nodrošinātu efektīvu	a) jau iepriekš paredz tādus pasākumus, tostarp pienācīgus grozījumus vai pielāgojumus, kas vajadzīgi, lai personām ar invaliditāti nodrošinātu efektīvu

nediskriminējošu piekļuvi sociālajai aizsardzībai, sociālajām priekšrocībām, veselības aprūpei, izglītībai un sabiedrībai pieejamām precēm un pakalpojumiem un preču piegādei un pakalpojumu sniegšanai, tostarp mājokļiem ***un transportam***. Šādi pasākumi nedrīkst radīt nesamērīgu slogu un prasīt pamatīgas ***sociālās aizsardzības, sociālo priekšrocību, veselības aprūpes, izglītības vai attiecīgo preču un pakalpojumu pārmaiņas vai prasīt nodrošināt to alternatīvas***.	nediskriminējošu piekļuvi sociālajai aizsardzībai, sociālajām priekšrocībām, veselības aprūpei, izglītībai un sabiedrībai pieejamām precēm un pakalpojumiem un preču piegādei un pakalpojumu sniegšanai, tostarp mājokļiem***, telekomunikācijām un elektroniskajām komunikācijām, pieejamos formātos pasniegtai informācijai, finanšu pakalpojumiem, kultūrai un izklaidei, sabiedriskām ēkām, transportlīdzekļiem, kā arī citām sabiedriskām vietām un objektiem***. ***Ja kāda darbība, politika vai procedūra rada diskrimināciju, ir jāveic pasākumi, lai novērstu šādu seku iespējamību.*** Šādi pasākumi nedrīkst radīt nesamērīgu slogu un prasīt ***būtiski mainīt attiecīgo preču vai pakalpojumu raksturu vai attiecīgā tirdzniecības darījuma, profesijas vai uzņēmējdarbības veida raksturu***. ***Izmaiņas uzskatāmas par būtiskām, ja preču vai pakalpojumu īpašības vai nozares, profesijas vai uzņēmuma raksturu maina tādā mērā, ka preču izplatītājs vai pakalpojumu sniedzējs faktiski izplata pilnīgi citu preci vai sniedz pilnīgi citu pakalpojumu.***

Grozījums Nr. 21

Direktīvas priekšlikums
4. pants - 1. punkts - b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
b) Konkrētā vajadzības gadījumā un neskarot pienākumu nodrošināt efektīvu nediskriminējošu piekļuvi, nodrošina pienācīgus pasākumus, ja vien tie nerada nesamērīgu slogu.	***svītrots***

Grozījums Nr. 22

Direktīvas priekšlikums
4. pants - 1. punkts - ba apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	ba) Šā panta 1. punkta piemērošanas vajadzībām efektīva un nediskriminējoša piekļuve nozīmē to, ka tiek apzināti un novērsti situatīvi un ar vidi saistīti šķēršļi un ierobežojumi, kā arī nepieļauti jauni šķēršļi un ierobežojumi, kas ietekmētu cilvēku ar invaliditāti iespējas izmantot sabiedrībai pieejamas preces, pakalpojumus un objektus neatkarīgi no šķēršļa vai ierobežojuma, vai invaliditātes veida. Atbilstīgi šīs direktīvas noteikumiem un neatkarīgi no minēto šķēršļu un ierobežojumu novēršanai izraudzītajiem pasākumiem efektīva un nediskriminējoša piekļuve personām ar invaliditāti, cik vien iespējams, ir jānodrošina saskaņā ar tādiem pašiem nosacījumiem, kādus piemēro personu bez invaliditātes piekļuvei, un attiecīgā gadījumā cilvēkiem ar invaliditāti jāatvieglo iespēja izmantot palīglīdzekļus, tostarp pārvietošanās un piekļuves palīdzību, piemēram, sertificētus pavadoņsuņus vai suņus-palīgus. Ja efektīvu un nediskriminējošu piekļuvi nav iespējams nodrošināt saskaņā ar tādiem pašiem nosacījumiem, tad atbilstīgi šīs direktīvas noteikumiem piekļuve ir jānodrošina, piemērojot iedarbīgus alternatīvus līdzekļus.

Grozījums Nr. 23

Direktīvas priekšlikums
4. pants –2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
2. ***Lai novērtētu, vai pasākumi, kas vajadzīgi, lai izpildītu*** 1. punkta ***prasības, rada nesamērīgu slogu, īpaši jāņem vērā organizācijas lielums un resursi, tās veids,***	2. ***Šā panta*** 1. punkta ***piemērošanas vajadzībām slogu neuzskata par nesamērīgu***, ja to pietiekami kompensē pasākumi, kas ir spēkā attiecīgās

lēstās izmaksas, preču un pakalpojumu dzīvescikls un iespējamās priekšrocības, ko gūs personas ar invaliditāti, ja tiks uzlabota piekļuve. ***Slogs nav nesamērīgs***, ja to pietiekami kompensē pasākumi, kas ir spēkā attiecīgās dalībvalsts vienlīdzīgas attieksmes jomas politikas ietvaros.

dalībvalsts vienlīdzīgas attieksmes jomas politikas ietvaros.

Grozījums Nr. 24

Direktīvas priekšlikums
4. pants - 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
3. Direktīva neskar Kopienas tiesību aktu noteikumus vai valstu noteikumus par piekļuvi konkrētām precēm vai pakalpojumiem.	3. Direktīva neskar Kopienas tiesību aktu noteikumus vai valstu noteikumus par piekļuvi konkrētām precēm vai pakalpojumiem. ***Tomēr dalībvalstis, cik vien iespējams, veic pasākumus, lai preču, it īpaši rūpniecības preču, izplatītājus un pakalpojumu piedāvātājus rosinātu izstrādāt pieejamus risinājumus, piemēram, izmantojot publiskā iepirkuma procedūras. Pieejamas preces un pakalpojumi ir tādas preces un pakalpojumi, kas izstrādāti tā, lai tos varētu izmantot ikviens lietotājs.***

Grozījums Nr. 25

Direktīvas priekšlikums
10.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	10.a pants
	Daudzkārtēja diskriminācija
	1. Daudzkārtēja diskriminācija notiek tad, ja kādu personu diskriminē divu vai vairāku šajā direktīvā minēto iemeslu kopuma dēļ.
	2. Dalībvalstis nodrošina, ka visām personām, kuras uzskata, ka ir daudzkārtējas diskriminācijas upuri, ir

pieejami līdzekļi, lai panāktu šajā direktīvā noteikto pienākumu izpildi.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumā, ja konstatēti vairāki diskriminācijas iemesli, sūdzību var atspēkot tikai tad, ja ir sniegts pamatojums vai citas ierunas, kas attiecas uz visiem prasītāja minētajiem diskriminācijas iemesliem. Ja konstatē tikai vienu iemeslu, tad sūdzību var atspēkot, pamatojoties uz jebkuru pamatojumu vai iebildi, kas attiecas uz šo iemeslu.

Pamatojums

Pievienots pants par daudzkārtēju diskrimināciju, kas Komisijas tekstā minēta tikai 13. apsvērumā.

Grozījums Nr. 26

Direktīvas priekšlikums
11. pants

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
11. pants	11. pants
Lai veicinātu vienlīdzīgas attieksmes principu, dalībvalstis rosina dialogu ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, īpaši ar nevalstiskajām organizācijām, kurām saskaņā ar valstu tiesību aktiem un praksi ir likumīgas intereses piedalīties cīņā pret diskrimināciju, kas notiek šajā direktīvā minēto iemeslu dēļ un jomās, uz ko tā attiecas.	Lai veicinātu vienlīdzīgas attieksmes principu, dalībvalstis rosina dialogu ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, īpaši ar nevalstiskajām organizācijām, ***attiecīgām pilsoniskās sabiedrības organizācijām, baznīcām un reliģiskām vai ar pārliecību saistītām kopienām,*** kurām saskaņā ar valstu tiesību aktiem un praksi ir likumīgas intereses piedalīties cīņā pret diskrimināciju, kas notiek šajā direktīvā minēto iemeslu dēļ un jomās, uz ko tā attiecas***, un šādā dialogā ir jāiekļauj arī šīs direktīvas īstenošanas pārraudzība***.

Pamatojums

Tā kā nevalstiskās organizācijas tiek iesaistītas vienlīdzīgas attieksmes principa veicināšanā, ir jāpiemin arī pilsoniskās sabiedrības organizāciju un baznīcu, kā arī reliģisko un ar pārliecību saistīto kopienu iesaistīšana, lai pienācīgi ievērotu Līguma par Eiropas Savienību 11. pantu un ar Lisabonas līgumu grozītā Līguma par Eiropas Savienības darbību 17. pantu.

PROCEDŪRA

Virsraksts	Vienlīdzīgas attieksmes principa īstenošana neatkarīgi no reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas
Atsauces	COM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS)
Komiteja, kas atbildīga par jautājumu	LIBE
Atzinumu sniedza Datums, kad paziņoja plenārsēdē	EMPL 2.9.2008
Komiteju iesaistīšanas procedūra - datums, kad paziņoja plenārsēdē	23.10.2008
Atzinumu sagatavoja Iecelšanas datums	Elizabeth Lynne 6.10.2008
Izskatīšana komitejā	5.11.2008 2.12.2008 20.1.2009
Pieņemšanas datums	21.1.2009
Galīgais balsojums	+: 28 –: 11 0: 7
Deputāti, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Jan Andersson, Edit Bauer, Iles Braghetto, Philip Bushill-Matthews, Milan Cabrnoch, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Luigi Cocilovo, Jean Louis Cottigny, Jan Cremers, Harald Ettl, Richard Falbr, Carlo Fatuzzo, Ilda Figueiredo, Joel Hasse Ferreira, Roger Helmer, Stephen Hughes, Ona Juknevičienė, Jean Lambert, Raymond Langendries, Bernard Lehideux, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Elisabeth Morin, Juan Andrés Naranjo Escobar, Csaba Őry, Siiri Oviir, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Pier Antonio Panzeri, Rovana Plumb, Bilyana Ilieva Raeva, Elisabeth Schroedter, José Albino Silva Peneda, Kathy Sinnott, Jean Spautz, Anne Van Lancker, Gabriele Zimmer
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Françoise Castex, Richard Howitt, Rumiana Jeleva, Magda Kósáné Kovács, Sepp Kusstatscher, Viktória Mohácsi, Csaba Sógor, Evangelia Tzampazi, Anja Weisgerber
Aizstājēji (178. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Adrian Manole